

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 V 024030 22 Gž
Banjaluka, 08.11.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Biljane Majkić Marinković, u vanparničnoj stvari predlagača: D.S. i N.S., oba iz B., koje zastupa punomoćnik M.B., advokat iz B., i protivnika predlagača: B.R. iz B., B.P. iz B., D.S. iz G., B.L. iz G., i M.S. iz G., sve zastupa punomoćnik N.Š., advokat iz P., te Ž.S. iz B., i V.S. iz N.T., radi priznanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi protivnika predlagača: B.R., B.P., D.S., B.L. i M.S., izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 V 024030 20 V 2 od 09.06.2022. godine, na sjednici održanoj 08.11.2022. godine donio je

RJEŠENJE

Žalba protivnika predlagača: B.R., B.P., D.S., B.L. i M.S. se usvaja i rješenje Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 V 024030 20 V 2 od 09.06.2022. godine preinačava tako što se odbija prijedlog za priznanje presude Prvostepenog suda u Parizu broj: Rg: 13/01750 od 23.8.2013. godine u dijelu kojim je odlučeno: „Dajem dozvolu gospodinu D.S. da uđe u posjed legata idealnog dijela pokretne imovine sačinjene na osnovu vlastoručnog testamenta da bi uživao, uredio i raspolagao sa sadržajem legata idealnog dijela na pokretnoj imovini, počev od dana smrti, uz namete taksa“, kako bi u tom dijelu proizvodila pravno dejstvo i imala značaj valjanje izvršne isprave u Bosni i Hercegovini, te obavezuju predlagači da navedenim protivnicima predlagača nadoknade troškove ovog postupka u iznosu od 1.862,50 KM u roku od trideset dana.

Obrazloženje

Rješenjem Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 V 024030 20 V 2 od 09.06.2022. godine, djelimično je usvajan prijedlog predlagača D.S., te je priznata presuda Prvostepenog suda u Parizu broj: Rg: 13/01750 od 23.08.2013. godine, u dijelu kojim je odlučeno: „Dajem dozvolu gospodinu D.S. da uđe u posjed legata idealnog dijela pokretne imovine sačinjene na osnovu vlastoručnog testamenta da bi uživao, uredio i raspolagao sa sadržajem legata idealnog dijela na pokretnoj imovini, počev od dana smrti, uz namete taksa“, tako da u tom dijelu proizvodi pravno dejstvo i utvrđuje njena izvršnost u Bosni i Hercegovini i ima značaj valjanje izvršne isprave.

Prijedlog predlagača D.S., da se označena strana presuda prizna u dijelu dozvole raspolaganja sa idealnim dijelom zaostavštine sačinjene na osnovu vlastoručnog testamenta na nepokretnostima koje se nalaze u Republici Srpskoj je odbijen, kao i prijedlog predlagača N. S. u cjelini.

Protiv prvostepenog rješenja, u usvajajućem dijelu, naprijed navedeni protivnici predlagača su izjavili blagovremenu žalbu, zbog povrede postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu da se žalba usvoji i osporeno rješenje preinači tako da se odbije priznanje strane sudske odluke u cjelini, ili da se prvostepeno rješenje ukine u pobijanom, usvajajućem dijelu i predmet vrati na ponovni postupak, a u svakom slučaju da se obavežu predlagači da im nadoknade troškove parničnog postupka.

Predlagači nisu žalbom pobijali prvostepenu odluku u dijelu kojim je njihov prijedlog odbijen (pa se tim dijelom neće dalje baviti ni ovaj sud), niti su odgovorili na žalbu suprotne strane.

Žalba je osnovana.

Prema odredbama člana 86. Zakona o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 43/82 i 72/82 – u daljem tekstu: ZRSZ) koji se primjenjuje i u Republici Srpskoj na osnovu odredbe člana 458. stav 1. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP), strana sudska odluka izjednačava se sa odlukom suda u Bosni i Hercegovini (ovdje Republika Srpske) ako je prizna nadležni sud u Republici Srpskoj, a prema odredbi člana 87. istog zakona, strana sudska odluka će se priznati ako je podnosilac zahtjeva za priznanje, uz tu odluku, podnio potvrdu nadležnog suda, odnosno drugog organa o pravosnažnosti te odluke po pravu države u kojoj je donesena.

Prema izričitoj odredbi iz člana 101. stav 2. ZRSZ sud će se u postupku za priznanje i izvršenje strane sudske odluke ograničiti na ispitivanje postojanja uslova propisanih odredbom člana 86. do 100. tog zakona, što znači da će u pogledu primjene procesnog i materijalnog prava, na kome je zasnovana odluka stranog suda ispitati samo to, da li je licu na koje se ta odluka odnosi bilo omogućeno da učestvuje u postupku i da li je ta strana sudska odluka eventualno u suprotnosti sa, Ustavom Republike Srpske, odnosno Ustavom Bosne i Hercegovine, utvrđenim osnovama društvenog uređenja (član 88. i 91. istog zakona).

Žalitelji su već u izjašnjenju na uređeni prijedlog za priznanje strane sudske odluke istakli, da nisu učestvovali u postupku koji je prethodio donošenju predmetne odluke, odnosno da su predlagači i u tom postupku prikriili činjenicu da postoje i druga zainteresovana lica - zakonski nasljednici, pa je postupak okončan bez učešća žalitelja koji su takođe zakonski nasljednici J. S. nakon čije smrti je vođen postupak pred sudom u Parizu (okončan odlukom čije priznanje se traži u ovom postupku), povodom testamenta kojim je svoju imovinu ostavio predlagačima (i V.S. koji nije tražio priznanje predmetne odluke, slijedom čega je prijedlogom označen na strani protivnika predlagača).

Predlagači nisu dokazali suprotno, pa čak ni osporili ovu tvrdnju protivnika predlagača. Štaviše, iz priložene dokumentacije, koju su priložili uz prijedlog i koja se odnosi na tok postupka koji je prethodio donošenju predmetne odluke – jasno proizlazi da su predlagači u tom postupku bili upozoreni „na skrivanje (utaju) dobara ili prava na nasljeđivanje ili na prikriivanje postojanja konasljednika koji nasljednika čini nepouzdanim“ pa su ipak izjavili da „ne postoji drugi imalac prava na nasljedstvo“ i da samo „lica koja se nalaze u prenosu nasljedstva imaju poziv i titulu da prihvate nasljedstvo“.

Proizlazi iz izloženog da je osnovan prigovor žalitelja da nisu uopšte pozivani i nisu učestvovali u postupku koji je prethodio donošenju predmetne odluke, slijedom čega je,

primjenom odredbe člana 88. ZRSZ, prijedlog predlagača valjalo odbiti u cjelini, zbog čega je prvostepeno rješenje u tom pravcu preinačeno, na osnovu odredbe člana 235. tačka 3. ZPP u vezi sa članom 2. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 36/09 i 91/16 – u daljem tekstu: ZVP).

Sud će odlučiti o troškovima cijelog postupka, kada preinači ili djelimično preinači odluku protiv koje je izjavljen pravni lijek, kako propisuje odredba člana 397. stav 2. ZPP, koja se kao i ostale odredbe koje se odnose na troškove postupka, ovdje primjenjuje na osnovu odredbe člana 2. stav 2. ZVP. Troškovi se dosuđuju prema uspjehu u postupku. Stranka koja u cjelini izgubi spor dužna je da protivnoj strani naknadi troškove (član 386. stav 1. ZPP). Žalitelji su u cjelini uspjeli u ovom postupku. Troškovi postupka koje su imali bili su nužni (član 387. stav 1. ZPP) za dokazivanje neosnovanosti stavljenog prijedloga. Zastupao ih je punomoćnik advokat, pa su ti troškovi obračunati prema odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05) - tar. br. 3. stav 1. i 2, koji govori o advokatskoj nagradi u ostalim (neprocjenjivim predmetima) i za sastavljanje pravnog lijeka, tar. br. 10, koji govori o nagradi kada advokat zastupa više lica i tar. br.12 koji se odnosi na paušalnu nagradu, te član 6. Tarife koji se odnosi na porez na promet, što sa uplaćenom taksom na žalbu, čini ukupan iznos od 1.862,50 KM.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić